

अनुसन्धान भइरहेको छ । हाल १० जनालाई जिल्ला प्रहरी कार्यालय अर्घाखाँचीमा राखिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय अर्घाखाँचीका सूचना अधिकारी भल्लक शर्माले जानकारी दिनुभयो । पक्राउ पर्नेमा सामुदायिक वनका पूर्व अध्यक्ष हुमबहादुर वाक्वेल, शितगंगा -८ कै स्थानीय चन्द्रबहादुर वाक्वेल, सोही ठाउँकै टिकाराम पुलामी र पुरन धामी रहेको अर्घाखाँची डिभिजन वन कार्यालयका निमित्त प्रमुख गणेशकुमार थारुले जानकारी दिनुभयो । यस्तै, लुटान जिल्ला सस्मरानी गाउँपालिका -१ खुनभुन्जेका विरबहादुर केएम, सकुर मिया, विरबहादुर धामी, साकुर वाक्वेल र एक जना नागरिक रहेको जनाइएको छ ।

सम्पादकीय

चाडपर्वको बेला विपदको चिन्ता

हरेक वर्ष आउने विपदलाई रोक्न सकिन्न तर विपद्बाट सिर्जित मानवीय तथा भौतिक क्षति न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ । हरेक विपदले सिकाउने यो सन्देशलाई राज्य र सम्बन्धित सरोकार पक्षले वेवास्ता गर्दाको परिणाम हरेक विपत्तिमा अकाल मृत्यु र भौतिक संरचनाको नोक्सान मुलुकले हरेक वर्ष ब्यहोर्नु परेको छ । हरेक विपदा हुने धनजनको क्षतिले विपद्बाट सिक्न नसकेको र सिके पनि त्यसलाई ब्यवहारमा उतार्ने जाँगर नहुने प्रवृत्तिलाई बारम्बार दर्शाइरहेको छ । यो वर्षको विपदमा पनि सयौँ मानिसले ज्यान गुमाएका छन । कैयौँको घर, सम्पत्ति बाढी पहिरोमा पत्यो । एक हिसाबले भन्दा मुलुकले प्राकृति विपद्बाट ठूलो क्षति भोग्नु परेको छ । यसतर्फ अब पनि समयमा सोचेर काम नगर्ने हो भने हरेक विपदमा हुने क्षति निरन्तर बढिरहनेछ । त्यसबाट समुदायको पिँधमा रहेका गरिव तथा सीमान्तकृत जनता अभ्र शोक, भोक र कष्टमा बाँच्न बाध्य हुनेछन् ।

यतिबेला दशैं सुरु भैसकेको छ । मानिसहरु दशैं मनाउन घर फर्किरहेका छन । तर, देशका विभिन्न स्थानमा आएको पहिरोले धनजनको क्षति पुगेको छ । काठमाडौँ उपत्यकालाई जोड्ने नाकाहरु अवरुद्ध छन् । मुग्लिङ नारायणगढ सडक लगातार अवरुद्ध हुँदा यात्रीले सास्ती पाएका छन । सरकारले तदारुकताका साथ पहिरो रोकथाम तथा नियन्त्रण गरि सर्वसाधारण जनतालाई मुलुकमा सरकारको उपस्थितिको अनुभूत दिलाउन सक्नुपर्दछ । खोज तथा उद्धार कार्यलाई पनि द्रुत गतिमा अघि बढाउनुपर्दछ । देशका अरू स्थानका बाटो घाटोमा परेको अवरोध हटाउने कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्नुपर्दछ । यी कामले जनतालाई सरकारको उपस्थितिको अनुभूत गराउनेछ । यसबीचमा सरकारको उपस्थिति बलियो बनाउन र विपद् प्रतिकार्यका लागि एकबद्ध भएर अघि बढ्नुपर्ने खाँचो छ । यस पटकको वर्षाले पूर्व पश्चिम लोकमार्गमा ठूलो क्षति भएको छ । नागरिकले यात्रा गर्दा ठूलो सास्ती पाएका छन । पहिरोका कारण अभैपनि देशका विभिन्न सडक अवरुद्ध भएको अवस्थामा दशैं र तिहारलाई मध्यनजर गरि सरकारले ती क्षेत्रमा द्रुत उद्धार तथा पहिरो नियन्त्रण सेवा सुचारु गरोस् । राज्यले लामो अन्तरालमा हुने वर्षा र पुन्याउन सक्ने क्षतिको समेत लेखाजोखा गर्नुपर्छ । सडक, वस्ती, खोला नियन्त्रणका उचित योजना ल्याउने हो भने केही हदसम्म पहिरो र ढुवानबाट मानिसको ज्यान बचाउन सकिन्छ । राज्य यसतर्फ गम्भीर हुनैपर्दछ ।

अन्तर्राष्ट्रिय समाचार

ताइवानमा शक्तिशाली आँधी ‘रागासा’ बाट १४ जनाको मृत्यु

एजेन्सी/ताइवान, ८ असोज । ताइवानमा शक्तिशाली आँधी ‘रागासा’ को ठूलो प्रभाव परेको छ । आँधीका कारण कम्तिमा १४ जनाको ज्यान गएको छ । यस्तै एक सय २० जना भन्दा धेरै बेपत्ता भएका बीबीसीले जनाएको छ । त्यहाँ मुसलधारे वर्षा र बाढी आएको छ । यसले गर्दा एउटा ताल फुटेर मानिस हताहत भएका हुन् । ताइवानको पूर्वी हुवालिन्गको गुआङ्फु शहरमा ताल फुट्दा ठूलो बाढी आएको हो ।

रागासाले ताइवानलाई प्रभावित गर्दै दक्षिण चीनको तटीय क्षेत्रतर्फ अघि बढिरहेको छ । शक्तिशाली हावाका कारण हडकड र दक्षिण चीनका केही भागमा पनि उच्च सतर्कता अपनाइएको छ । हडकडमा आज पनि विद्यालय बन्द गरिएको छ ।

चीनको ग्वाङ्डोङ प्रान्तबाट तीन लाख ७० हजारभन्दा धेरै मानिसलाई सुरक्षित ठाउँमा सारिएको छ । ‘रागासा’ आँधी ग्वाङ्डोङमा बजिने मौसमविद्को अनुमान छ । यो आँधीले यसअघि फिलिपिन्समा प्रभाव पारेको थियो ।

जनादेश खोजेको जेनजी

भुवन न्यौपाने

छोटो समय भएको आन्दोलनले देशमा अकल्पनीय उथलपुथल भयो । लामो समय जरा गाडेर बसेको भ्रष्टाचार, बेथिति र कुशासनको चरम प्रवृत्तिबाट ग्रसित मुलुकले छोटो समयमा अपूर्णीय क्षति बेहोर्नु परेको छ । आन्दोलनका क्रममा अराजकता, आगजनी र आततायी प्रवृत्तिलाई कदापि क्षम्य मान्न सकिँदैन । त्यस्ता कुकीर्तिको कानुनबमोजिम कारबाही हुनुपर्छ । सरकारले पछिल्लो समय गरेका कतिपय निर्णय, सामाजिक सञ्जालमाथि लगाएको प्रतिबन्ध, आक्रोश र मुलुकमा व्याप्त भ्रष्टाचारका विरुद्धमा जेनजीको पहल, सक्रियता र सहभागितामा सुरु भएको एउटा गैरराजनीतिक प्रदर्शनले २४ घण्टा नबित्दै सरकार ढल्यो ।

संविधानको स्पष्ट प्रावधानबाट भन्दा पनि आवश्यकताको सिद्धान्त र विषम परिस्थितिबाट अन्तरिम सरकार गठन भएको छ । जनप्रतिनिधिमूलक प्रतिनिधि सभा विघटन भएको छ । आगामी फागुन २१ का लागि चुनावको मिति घोषणा भएको छ । यति छोटो समयमै भएको यो स्तरको परिवर्तन नेपालका लागि मात्र होइन विश्वमै विरलै हुने घटनाका रूपमा दर्ज भएको छ । अर्कातर्फ

यसले अभूतपूर्व रूपान्तरणको सङ्केत पनि दिएको छ । यद्यपि जेनजीको आन्दोलनबाट केकस्ता सुधारका सङ्केत गरेको छ भन्ने बहसको खाँचो छ । पछिल्लो विकसित विषम परिस्थितिवारे विभिन्न कोणबाट बहस, विमर्श र आरोपप्रत्यारोप पनि सुरु भएका छन् । विगतका आन्दोलनभन्दा फरक शैलीमा देखिएको यस्तो आन्दोलन अनुमान पनि गरिएको थिएन । आन्दोलनका क्रममा आन्दोलनकारी र सरकारी पक्ष, प्रशासन तथा सुरक्षाकर्मीबाट कानुन उल्लङ्घन भएका धेरै तथ्य बाहिरिएका छन् । आन्दोलनमा घुसपैठ भएको चर्चा व्यापक छ । यसले उत्पन्न गराएको अराजकता, आगजनी र अमानवीयता कानुनको प्रथम दृष्टिमा नै अस्वीकार्य छन् । यस क्रममा आन्दोलनका बहुरूप देखिए ।

प्रहरी प्रशासन, सुरक्षा निकाय र नेतालाई आक्रमण गर्नेहरू पनि देखिए । सुरक्षा दिएर बचाउने मानवीयता भएका पनि देखिए । समाजका अराजक तत्वको सूक्ष्म अनुसन्धान र कारबाहीमा धेरै ढिला गर्नु हुँदैन । नेतृत्वको सामूहिक असफलता, सरकारको अर्कमण्यता, संवेदनहीन सत्ता सारथीहरू, सुरक्षा निकायका संवेदनशील भूमिकाका आशङ्का पनि देखिएका छन् । व्यक्तिगत, व्यावसायिक, सरकारी, सार्वजनिक र सञ्चार जगत्मा भएका क्षति देख्दा आँसु थाम्न सकिने अवस्था छैन । के कारणले हाम्रो समाजभित्रको सहिष्णुता भञ्ज हुन पुगेको हो समीक्षा आवश्यक छ । निष्पक्ष अनुसन्धान गरी गल्ती गर्नेलाई कानुनी दायरामा ल्याउन सकिएन भने राज्यको वैधानिकता र अन्तर्राष्ट्रिय छविमा दाग लाग्ने छ । कारागारबाट हजारौँ कैदीबन्दी भागेका छन् । त्यसले समाजमा पार्ने प्रभाव, कानुनी र सुरक्षा संवेदनशीलता बढाएको छ । त्यस्ता कसुरलाई कानुनी दायरामा ल्याउन

सकिएन भने दण्डहीनताले प्रश्रय पाउने भय हुन्छ । आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, मानवीय दृष्टिले नेपाली समाज अहिले विखिप्त छ । हाम्रा भातृत्व, मानवता, राजनीतिक र सामाजिकीकरणका सम्बन्ध भत्किएका छन् । कानुन, सुरक्षा र राज्यप्रति नागरिक विश्वस्त बन्न सकेका छैनन् । यस्तो अवस्थामा पारदर्शी, जवाफदेही र कानुनी शासनको अभ्यास गर्न सरकार चुक्नु हुँदैन । यस्तो समयमा आफ्नालाई जोगाउने र अर्कालाई मात्र कारबाही गर्ने वातावरण नबनोस् ।

सत्य, तथ्य, प्रमाणका आधारमा कानुनबमोजिम कारबाही गरेर समाजमा कानुनी शासनको प्रत्याभूति दिलाउन कुनै पनि कसर बाँकी राख्नुहुन्न । जेनजीको आन्दोलनले गम्भीर प्रश्नको खोजी गरिरहेको छ । राजनीतिक जिम्मेवारीमा रहेका मन्त्री, प्रधानमन्त्री मात्र होइन, गृह प्रशासन र प्रहरी सबैलाई छानबिनको दायरामा राखेर दोषी दण्डित हुने प्रभावकारी छानबिन आवश्यक छ । संवैधानिक अञ्जका रूपमा रहेको भ्रष्टाचारको छानबिन गर्ने निकाय अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग वा सरकारीमातहतको सम्पत्ति शुद्धीकरण विभाग पनि विगतमा शासकीय दम्भबाट विमुख भएका छैनन् । संवैधानिक निकाय आफ्नो जिम्मेवारी र दायित्व भन्दा पनि राजनीतिक इच्छाशक्तिबाट ग्रसित भएका उदाहरण छन् । त्यसको सुधारका लागि पनि सरकारले चासो राख्नुपर्ने देखिन्छ । निर्वाचन लोकतन्त्रको सुन्दरता हो । अन्तरिम सरकार छ महिनाका लागि हो । फागुन २१ भित्र प्रतिनिधि सभाको चुनाव सम्पन्न गर्नु प्रमुख दायित्व हो ।

संवैधानिक प्रणाली शिरोधार्य गरी जननिर्वाचित प्रतिनिधिलाई सत्ता हस्तान्तरण

गर्नु हो । भयरहित निर्वाचनका विषयमा राजनीतिक दलसमक्ष अभै आशङ्का कायम छ । राजनीतिक दल स्वतन्त्र, निष्पक्ष र निर्बाध निर्वाचनमा सहभागी हुने वातावरण भएन भने चुनाव सम्पन्न हुन सक्दैन । अन्तरिम सरकारले र दलका प्रतिनिधिसँग पनि संवाद, सहकार्य र समन्वय गर्नु पर्छ । अन्तरिम सरकार र राजनीतिक दलका दुरी र अविश्वास बढ्दै गए निर्वाचनको अनिश्चितता बढ्ने सङ्केत पक्कै हुन्छ । लोकतान्त्रिक निर्वाचन राजनीतिक वातावरण हो । विश्वसनीयता र राजनीतिक वातावरणका लागि उनीहरूको विश्वास र सहभागिता अपरिहार्य छ । राजनीतिक वातावरण बनाउने दायित्व सरकारको हो । निर्वाचन आयोग त सरकार, राजनीतिक दल र जनताबिचको सम्बन्धसेतु अर्थात् प्राविधिक व्यवस्थापन गर्ने मात्र हो । सरकारले नै दल र जनतालाई निर्वाचनमा व्यापक सहभागिताका लागि आह्वान, प्रोत्साहन गर्नु र विश्वस्त पार्नुपर्छ । नवपुस्ताले भ्रष्टाचारमा शून्य सहनशीलता, सुशासन, शिक्षा, रोजगारी र स्वास्थ्यमा जनताको पहुँचको चाहना राखेका छन् । नेपालमा जनादेश खोजेको नवपुस्ताले राजनीतिक, सामाजिक र सांस्कृतिक कोणबाट मुलुकको रूपान्तरणको एजेन्डा बोकेका छन् । सामाजिक सञ्जाल, अन्तर्राष्ट्रिय अनुभव, सूचना तथा सञ्चारको प्रभाव, प्रविधि तथा विज्ञानको विकास, प्राविधिक पहुँच र सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिताका अभ्यासका कारण उनीहरू पुराना राजनीतिक संरचनाभन्दा बढी आवाजमय र प्रश्न गर्न सक्षम भएका छन् । जुन विषयलाई सकारात्मक रूपमा लिएर सार्थक परिवर्तनका लागि सबैको सहकार्यको खाँचो छ । जेनजीको जनादेश खोज्ने आधार

प्रशस्त थिए । राजनीतिक प्रणालीमा निराशा, दशकौँदेखि नेतृत्वको पुस्तान्तरण नहुनु, नेतृत्वको सामूहिक असफलता, बेथिति, कुशासन र भ्रष्टाचार, असक्षमता रहेका छन् । स्वदेशमा नै रोजगारी र अवसरको अभाव छ । ठुलो सत्तामा युवा शक्ति विदेश पलायन छ । यो पुस्ताले नेपालमै परिवर्तनको माग गरेका छन् । स्वदेशमा नै भविष्य खोजी गरिरहेका छन् । जुन यो समयमा महत्त्वपूर्ण विषय पनि हो । देश निर्माणका लागि यो पुस्ताको चासो, सक्रियता, संयमता, सहभागिता र सचेतनाको खाँचो छ ।

यसले मुलुकको रूपान्तरणको मार्ग तय पनि गर्न सक्छ । संविधानले पहिचान र स्वतन्त्रतामा लैज्जिक समानता, अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता, समावेशी राजनीतिलाई प्राथमिकतामा राखेको छ । सामाजिक न्याय र पारदर्शिता र जवाफदेहिता, दिगो र पर्यावणीय संरक्षण, डिजिटल पारदर्शिता, शिक्षा स्वास्थ्यमा समान पहुँच परिकल्पना गरेको छ । राजनीतिक दलका नेतृत्व र कर्मचारीतन्त्रले दिने विकासका सपना, अग्रगमन, भ्रष्टाचारमा शून्य सहनशीलता जस्ता अमूर्त वाचा र व्यवहाराबिचको अन्तरले राज्य संयन्त्र र नागरिकबिच विश्वासको खाडल आएको छ । त्यसैको परिणाम अहिलेको परिस्थिति जन्मिएको हो । अब दलमा मात्र नभई कर्मचारीतन्त्रमा समेत व्यापक सुधारको खाँचो छ । नागरिक र राज्य संयन्त्रबिचको गहिरो विश्वासको सङ्कट हो । दशकौँको राजनीतिक उतारचढावपछि पनि दलभित्र सुधार र जवाफदेहिताको अभावले यो खाडल अभ्र फराकिलो बनेको छ । देश चलाउने निर्वाचित जनप्रतिनिधिले नै हो । लोकतन्त्रमा राजनीतिक दलविहीन राज्यको कल्पना गर्न **(बकी ३ पेजमा...)**

देश डढाउने हजुरबाको सत्ता

मनोज सुवेदी

जेन-जी आन्दोलनले देशमा एउटा राजनीतिक तरंग ल्याएको छ । नेपालको राजनीतिक इतिहासमा शासकीय स्वरूप बदल्ने आन्दोलन निकै भए, तर जेन-जी आन्दोलन अलिक फरक छ । यसमा संरचनागत सुधारप्रति नभई शासकप्रतिको असन्तुष्टि देखिन्छ । सन् १९९७ देखि २०१२ बिच जन्मिएको पुस्ता विश्वसँग अलिक नजिक छ । तिनको सोच्ने शैली तुलनात्मक रूपमा भिन्न छ । एउटै व्यक्ति बारम्बार एउटै पदमा दोहोरिइरहेँदा ती युवा वाक्कदिवक्क भएका थिए । त्यसमाथि तिनी

अलोकप्रिय अनुहार भ्रष्टाचारमा पनि पटक-पटक मुछिएकाले युवा निराश थिए । राजनीतिमा खासै चासो नराख्ने तर विज्ञान, प्रविधिको उपयोगले संसारसँग निरन्तर समन्वयमा रहिरहेको पुस्तामा हजुरबा पुस्ताले आस जगाउन सकेन । हजुरबा पुस्ताले जेन-जी पुस्ताको समस्या बुझ्न र निकास दिन सकेन या चाहिन । जसले बेरोजगार युवाको परिवर्तनको चाहनालाई निरन्तर कुठाराघात गरिरह्यो । परिणामतः भ्रष्टाचार र बेथितिको प्रत्यक्ष सिकार भइरहेको यो पुस्ता चुप लागेर बस्न सकेन र आन्दोलनमा होमियो । स्थापित दलका शीर्ष नेतृत्व विशेषतः ०४६ देखि अहिलेसम्म अपवादबाहेक उनै छन् । यिनीहरूबाट उपलब्धिमूलक काम केही भएन । यिनले भ्रष्टाचारलाई प्रोत्साहन गरेर सत्ताको दुरुपयोग गरिरहे । जसले आजका युवालाई आजित बनायो । अहिलेको जेन-जी आन्दोलनको लक्ष्य नै नेतातन्त्र र भ्रष्टतन्त्रको अन्त्य थियो ।

२३ भदौको आन्दोलनको लहरसँगै देशभरका जेन-जी युवा एकसाथ एउटै स्वर बोलिरहेका थिए । तर विडम्बना, राज्यले कलिला

विद्यार्थीको निर्मम र क्रूर हत्या गर्‍यो, जसको जति निन्दा गरे पनि कमै हुन्छ । तैपनि, त्यो सत्ताले हत्यापश्चात् पनि आफ्नो गल्ती स्वीकारेन । जेन-जी पुस्तालाई यसले भन्ने उत्तेजित बनायो । फलस्वरूप २४ गतेको आन्दोलन भन्ने अनियन्त्रित भयो । जसले गर्दा सरकारी तथा निजी सम्पत्तिमाथि अकल्पनीय क्षति भयो । सिंहदरबारदेखि सर्वोच्च अदालत राजनीतिक दलका पार्टी कार्यालयदेखि नेताका घरसम्म ध्वस्त भए । आन्दोलनमा घुसपैठ भयो भनिए पनि जेन-जीको भ्रष्टाचार र नेतातन्त्रप्रति आक्रोश थियो यो । परिणामतः दलका शीर्ष नेता सेनाको सुरक्षा घेराभित्र बस्न बाध्य भए । आन्दोलनको सफलतापछि जेन-जी पुस्ताको प्रतिनिधिमार्फत प्रधानमन्त्री चयन गरी प्रतिनिधिसभा विघटन गरियो । यसले प्रत्यक्ष देखाउँछ कि जेन-जीले शासकीय स्वरूप परिवर्तन नभई व्यक्ति र व्यवहार परिवर्तन गर्न खोजेका हुन् । जेन-जी आफू कुनै पनि पदमा बस्न नचाहनुले योभन्दा स्वच्छ आन्दोलनको भावना अरू हुनै सक्दैन । यतिखेर स्थापित दलले संसद् विघटनको प्रतिरोधदेखि आफू

सुध्रिने आश्वासनसमेत दिइरहेका छन् । तर, जेन-जीले पत्याइरहेका छैनन् । दलका युवा नेताले आफ्नो दल सच्चिने र आन्दोलनको भावनाअनुरूप अधिबद्ने आश्वासन त दिएका छन् । तर विडम्बना, स्थापित दलका शीर्ष नेतालाई विस्थापित गर्ने जेन-जीको चाहना भने अभै पूरा भएको छैन । दलहरूमा नेतृत्व परिवर्तनको मुद्दा उठान भए पनि ठोस कदम भने चालिएको छैन । वा भनौँ, नेतृत्वले आफ्नै राजीनामा दिइसकेको अवस्था छैन । यसको स्पष्ट सन्देश हो कि स्थापित दलका शीर्ष नेता अभै पनि आन्दोलनप्रति गम्भीर छैनन् । सबैले आआफ्नै नेतृत्वमा दल सञ्चालन गर्ने स्पष्ट सन्देश दिएको पाइयो । जेन-जी आन्दोलनले दल र उसको विचारप्रति आक्रोश देखाएन । जति पनि पार्टी कार्यालय तोडफोड र नेताका घरमा आगजनी भए, ती सबै निन्दनीय घटना भए पनि त्यसका दलका शीर्ष नेताको शासकीय रबैया नै मुख्य रूपमा जिम्मेवार देखिन्छ । जेन-जी आफू सरकारमा सहभागी हुन चाहन्न । उसको कुनै स्वार्थ पनि छैन । उसको एउटै मात्र स्वार्थ छ, आफ्नो भावनाअनुरूप दल र तिनको

सरकारले काम गरिदियोस् । र, विद्यमान समस्या समाधान गर्दै जाओस् । यतिखेर न दलका युवा पुस्तामा नेतृत्वलाई विस्थापन गर्ने सामर्थ्य देखिन्छ, न हजुरबा पुस्ताले आफू हट्ने सन्देश नै दिन्छन् । जेन-जीको स्पष्ट सन्देश छ, लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा दलहरूकै भूमिका सक्रिय हुन्छ, जति नै दलप्रति आक्रोश व्यक्त गरे पनि शासन गर्ने दल र तिनका प्रतिनिधिले नै हो । अभ्र नेपालको सन्दर्भमा यिनै स्थापित दलले नै हो । स्थापित दलका शीर्ष नेता विस्थापित नभएसम्म देशको राजनीति निरन्तर अस्थिर हुने र युवाको आक्रोश बढ्दै जानेमा सन्देह छैन । युवा पुस्ताको स्पष्ट सन्देश छ- हजुरबा पुस्तालाई सक्रिय राजनीतिबाट विस्थापित गरियोस्, तिनले गरेको भ्रष्टाचारबारे छानबिन होस्, युवा भावनाअनुरूप सत्ता अघि बढोस् । दुःखका साथ भन्नुपर्छ यति धेरै क्षति हुँदा समेत कुनै स्थापित दलका शीर्ष नेताले स्वतःस्फूर्त युवालाई मार्गप्रशस्त गर्ने कुनै पनि सन्देश दिइरहेका छैनन्, आन्दोलनलाई घुसपैठ र बाह्य शक्तिको ढाडस दिइरहेका छन्, जेन-जी पुस्तालाई राजनीतिप्रति **(बकी ३ पेजमा...)**

दुई महिनामा सात अर्बका गाडी भित्रिए

रासस/वीरगञ्ज (पर्सा), ८ असोज । चालु आर्थिक वर्षको पहिलो दुई महिनामा वीरगञ्ज नाकाबाट रु सात अर्ब १६ लाख मूल्यबराबरका सवारीसाधन तथा पार्टिपुर्जा आयात भएका छन् । गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा चालु आवमा उक्त नाकाबाट रु एक अर्ब ७५ करोड बढी मूल्यका सवारीसाधन र त्यसमा प्रयोग हुने पार्टिपुर्जा आयात भएको वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयले जनाएको छ । कार्यालयका अनुसार गत आवको उक्त अवधिमा रु पाँच अर्ब २५ करोडका सवारीसाधन तथा पार्टिपुर्जा आयात भएका थिए । कार्यालयका प्रमुख भन्सार प्रशासक विष्णुप्रसाद ज्ञवालीले चालु आवको दुई महिनामा यो नाका हुँदै सवारीसाधनको आयात उत्साहजनक भएको बताउनुभयो । “गत आवको दुई महिनाको तुलनामा चालु आवको सोही अवधिमा सवारीसाधनको आयातबाट प्राप्त हुने राजस्वमा समेत वृद्धि भएको छ ।” गत आवको दुई महिनामा सवारीसाधनको

आयातबाट रु चार अर्ब ४७ करोड ७६ लाख राजस्व सङ्कलन भएको थियो भने चालु आवको दुई महिनामा सवारीसाधनको आयातबाट रु छ अर्ब १३ करोड ९२ लाख राजस्व सङ्कलन भएको छ । चालु आवको दुई महिनामा रु ४३ करोड ५२ लाख मूल्यका एक सय ७८ वटा जीप, कार र भ्यान आयात भएका छन् । जबकि गत आवको सोही अवधिमा रु ५१ करोड ६२ लाख मूल्यका दुई सय ९५ वटा जीप, कार र भ्यान आयात भएको थियो । चालु आवको दुई महिनामा रु दुई अर्ब ७९ करोडका २० हजार ६२० थान अनएसेम्बलड मोटरसाइकल आयात भएको छ । जबकि गत आवको सोही अवधिमा रु एक अर्ब ८५ करोड मूल्यका १४ हजार ७६६ वटा अनएसेम्बलड मोटरसाइकल आयात भएको छ । चालु आवको दुई महिनामा रु ६६ करोड ४३ लाख मूल्यका तीन सय १८ वटा अन्य बस ट्रकका चेसिस आयात भएको कार्यालयको भनाइ छ ।

करिब तीन अर्बको पेट्रोलियम पदार्थ आयात

रासस/भद्रपुर (भद्रा), ८ असोज । चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को पहिलो दुई महिनामा काँकरीभञ्ज नाकाबाट रु दुई अर्ब ८४ करोड ४८ लाख ८४ हजारको पेट्रोलियम पदार्थ आयात भएको छ । नाकाबाट पेट्रोल, डिजेल, एलपी ग्यास, एटिएफ, मट्रितेल आयात भएको हो । मेची भन्सार कार्यालयका सूचना अधिकारी एवं भन्सार अधिकृत ईश्वरकुमार हुमागाउँका अनुसार गत आवको सोही अवधिको तुलनामा नाकाबाट आयात हुने पेट्रोलियम पदार्थ रु १० करोड ६१ लाख २८ हजार अर्थात् तीन दशमलव ६० प्रतिशतले घटेको छ । यद्यपि पेट्रोलियम पदार्थबाट प्राप्त राजस्व शून्य दशमलव ५० प्रतिशत अर्थात् रु ६४ लाख तीन हजारले बढेको उहाँले

बताउनुभयो । कार्यालयको तथ्याङ्कअनुसार गत साउन भदौ महिनामा पेट्रोलियम पदार्थ आयातबाट रु एक अर्ब ३९ करोड ८६ लाख ३० हजार राजस्व सङ्कलन भएको छ । उक्त अवधिमा रु एक अर्ब ४२ करोड ७२ लाख मूल्य बराबरको १६ हजार ३५२ किलोलिटर पेट्रोल आयात भएको थियो । यसैगरी रु ८४ करोड ४२ लाख मूल्य बराबरको नौ हजार चार किलोलिटर डिजेल आयात भएको छ । यसैगरी रु ४० करोड ४९ लाख मूल्यबराबरको चार हजार २३३ मेट्रिक टन एलपी ग्यास, रु १३ करोड २८ लाख मूल्य बराबरको एक हजार ४८८ किलोलिटर एटिएफ र रु दुई करोड २२ लाख मूल्यबराबरको दुई सय ४८ किलोलिटर मट्रितेल आयात भएको छ ।

हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

नेपालीहरूको महान चाड

‘विजया दशमी शुभ-दिपावली तथा छठ पर्व -२०८२’

को पावन अवसरमा अभिभावक, विद्यार्थी, शिक्षक कर्मचारी एवं शुभचिन्तक तथा सम्पुर्ण देशबासीहरूमा सुख शान्ति, समृद्धि र दिर्घायुकोलागी मंगलमय शुभकामना ब्यक्त गर्दछौं ।

लिट्स कलेज परिवार

बुटवल-८ परिवार

पश्चिम नेपाल बस व्यवसायी कम्पनी प्रा. लि. द्वारा सञ्चालित

दैनिक यात्रु सेवा
पोखरा-वालिङ
भैरहवा-लुम्बिनी
लुम्बिनी-भैरहवा
वालिङ-पोखरा

TOYOTA COASTER BUS

छुट्ने समय:

टुरिष्ट बस पार्क पोखराबाट: बिहान ७:३० बजे

लुम्बिनीबाट: बिहान ७:३० बजे

भैरहवाबाट: बिहान ८:०५ बजे

बुटवलबाट: बिहान ८:४५

सम्पर्क नं.:

बुटवल: ०७१-५४३६६९

०७१-५३००११, ९८४७०२४९८९

भैरहवा: ०७१-५२०३५१

लुम्बिनी: ९८४७०३८९६९

Swift Holidays Pvt. Ltd.

Pokhara-6, Lakeside Tel:061:467884, 9856067884, 9856016077

swiftholidaysnepal@gmail.com f swiftholidays

मधेश सरकारलाई कांग्रेसको समर्थन फिर्ता

तिलोत्तमा/काठमाण्डौ, ८ असोज ।

नेपाली कांग्रेसले मधेश प्रदेश सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएको छ । जनकपुरमा बुधबार बसेको संसदीय दलको बैठकले सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएर अर्को सरकार गठनको पहल थाल्ने निर्णय गरेको कांग्रेसको मधेश प्रदेश संसदीय

दलका नेता कृष्णप्रसाद यादवले जानकारी दिनुभयो । गएको भदौ २४ गते जेनजी आन्दोलनका क्रममा मधेशका मुख्यमन्त्री सतिशकुमार सिंहले राजीनामा घोषणा गर्नुभएको थियो । तर पछि राजीनामा दिन अस्वीकार गरेपछि मुख्यमन्त्री सिंहको दल जनमतले मुख्यमन्त्रीसहित दुई जना

मन्त्रीलाई फिर्ता बोलाएको थियो । जनमतले समर्थन फिर्ता लिएको पत्र मधेश प्रदेश सभामा भदौ ३१ गते नै बुझाइसकेको छ । समर्थन कायमै राखेको कांग्रेसले पनि आज समर्थन फिर्ता लिएको हो । नेकपा एमालेले सिंहलाई विश्वासको मत दिने बताइसकेको छ । १ सय ७ सदस्यीय मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा

ठूलो दल एमालेको २३ सिट छ । दोस्रो कांग्रेसको २२, तेस्रो जसपाको १६ र चौथो जनमतको १३ सिट छ । १० वटा दलको प्रतिनिधित्व रहेको मधेशमा ६ जना स्वतन्त्र सांसद छन् । अब मधेशमा नयाँ सरकार बनाउने क्रममा राजनीतिक किचलो देखिने सम्भावना धेरै रहेको राजनीतिक विश्लेषकहरू बताउँछन् ।

तुइन खोलाको पहिरो पन्छाउन दुई दिन लाग्ने

रासस/चितवन, ८ असोज । नारायणगढ-मुग्लिन सडकखण्डको तुइन खोलामा खसेको पहिरो पन्छाउन दुई दिन लाग्ने जनाइएको छ । मङ्गलबार दिउँसो ४:३० बजे खसेको पहिरो आज बिहानबाट पन्छाउन थालिएको हो । डिभिजन सडक कार्यालय भरतपुरका प्रमुख नारायण लामिछानेका अनुसार पहिरो पन्छाउन दुई वटा लोडर, एउटा स्काभेटर र एउटा भ्याकुलोडर परिचालन गरिएको छ । दमौलीबाट अर्को एउटा स्काभेटर मगाइएको छ ।

सडकको १६० मिटर भाग पहिरोले ढाकिएको छ । लामिछानेले पहिरोको तस्बिर हेर्दामाथिबाट अरु थप ठूलो पहिरो भर्ने सम्भावना कम भए तापनि माथिबाट भर्ने बाँकी केही ढुङ्गाहरू पूर्ण रुपमा

भरिनसकेकाले अबै साना तथा मझौला पहिरो खस्न सक्ने सम्भावना रहेको बताउनुभयो । सो ठाउँमा गत शुक्रबारदेखि निरन्तर पहिरो खसिरहेको छ । समय समयमा

पहिरो पन्छाएर केही सवारी आवागमन गराइएको भए पनि मङ्गलबार साँझबाट ठप्प भएको छ । सडक रोकिएसँगै ठूलो सङ्ख्यामा सवारीसाधन लाममा

छन् । यात्रुवाहक सवारीसाधन भने फर्काएर वैकल्पिक मार्गतर्फ लागेका छन् । मालवाहक सवारीसाधन लाममा छन् ।

यसैबीच डिभिजन सडक कार्यालय चितवनले तुइन खोलामा पहिरोका कारण सवारी रोकिएपछि वैकल्पिक मार्ग प्रयोग गर्न आग्रह गरेको छ ।

कार्यालयले दिएको जानकारीअनुसार साना सवारी चितवनको जुटपानी, शक्तिखोर, मायाँटार हुँदै धादिङको मलेखु निस्कन सकिने छ । त्रिभुवन राजपथ हुँदै धादिङको नौबिसेबाट मकवानपुरको हेटौँडा निस्कन सकिने छ । हेटौँडाबाट भैँसे, भीमफेदी, कुलेखाने, सिस्नेरी हुँदै दक्षिणकाली बाटो हलुका सवारीसाधन सञ्चालन गर्न सकिने कार्यालयले जनाएको छ ।

काठमाडौँतर्फ जाने ठूला सवारीसाधनका लागि पूर्वबाट कान्ति लोकपथ प्रयोग गरी हेटौँडा, गिगन हुँदै भट्टेडाँडा हुँदै ललितपुरको सातदोबाटो निस्कन सकिने जनाइएको छ । त्यसैगरी पोखरा जानका लागि ठूला साना दुवै सवारीसाधनले बुटवल हुँदै पोखरा जान मिल्ने जनाएको छ ।

कालीगण्डकी कोरिडोरको बाटो साना सवारी सञ्चालन गर्न सकिने छ । गैँडाकोटबाट तनहुँको भिमाद र पात्याको रामपुर जान सकिने कार्यालयले जनाएको छ ।

रेविज: तथ्य बुझौं, त्रसित नहोऔं ।

रेविज: कुकुर तथा जंगली जनावरको

टोकाईबाट मानिसमा सर्ने प्राणघातक रोग हो ।

यसबाट बच्न:

- घरपालुवा जनावरलाई नियमितरुपमा रेविजविरुद्धको खोप लगाऔं,
- जनावरले टोकेमा तुरुन्तै साबुन पानीले कम्तीमा १५ मिनेट सम्म राम्रोसँग धोऔं,
- जनावरले टोकेमा तुरुन्तै नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौं,
- स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह बमोजिम रेविज विरुद्धको खोप लगाऔं,
- कुकुर तथा घरपालुवा जनावरलाई खुल्ला रुपमा नछाडौं,
- जंगली वा अपरिचित जनावरसँग टाढा बसौं,

रेविजको उपचार हुँदैन, सतर्कता अपनाऔं !

नेपाल सरकार

विज्ञान बोर्ड

हार्दिक मंगलमय
शुभकामना

‘विजया दशमी शुभ-दिपावली तथा छठ पर्व -२०८२’

को उपलक्ष्यमा यस संस्थाका शेयरसदस्य, सेवाग्राही कर्मचारी, शुभचिन्तक तथा सम्पुर्ण देशबासीहरूमा सुख शान्ति, समृद्धि र दिर्घायुकोलागी मंगलमय शुभकामना ब्यक्त गर्दछौं ।

महेश कुमार कोइराला
अध्यक्ष

संरक्षण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
परिवार बुटवल-६ शिखरपथ

हार्दिक मंगलमय
शुभकामना

‘विजया दशमी शुभ-दिपावली तथा छठ पर्व -२०८२’

को उपलक्ष्यमा यस संस्थाका शेयरसदस्य, सेवाग्राही कर्मचारी, शुभचिन्तक तथा सम्पुर्ण देशबासीहरूमा सुख शान्ति, समृद्धि र दिर्घायुकोलागी मंगलमय शुभकामना ब्यक्त गर्दछौं ।

गोविन्द खनाल
अध्यक्ष

धौलागिरी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.
बुटवल-८ रुपन्देही परिवार